

TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK

Nemzetközi földrajzi konferencia
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

2. kötet

СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 2

HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,
TENDENCIES AND TRENDS

International Geographical Conference
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 2

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

**TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK**

Nemzetközi földrajzi konferencia
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

2. kötet

„RIK-U” Kft.

Ungvár

2020

УДК (ЕТО): 911.3(4-11)(4-191.2)
T– 32

A kétkötetes kiadvány a Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán 2020. március 26–27-re tervezett, de a koronavírus-járvány miatt bevezetett karantén következtében elhalasztott *Társadalomföldrajzi folyamatok Kelet-Közép-Európában: problémák, tendenciák, irányzatok* című nemzetközi földrajzi konferenciára beküldött előadások anyagát tartalmazza.

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlege és Földtudományi és Turizmus Tanszéke közreműködésével.

Szerkesztőbizottság: *Berghauer Sándor, Dávid Lóránt Dénes, Dnyisztrjanszkij Miroslav, Fodor Gyula, Gergely Livia, Gönczy Sándor, Izsák Tibor, Mocá Andrij, Molnár D. István, Molnár József, Nagy Tibor, Oláh Natália, Papp Géza, Sass Enikő, Sesuka Halina, Tóth Attila, Vince Tímea, Virván Olga*

Műszaki szerkesztés: *Dobos Sándor*

Tördelés: *Dobos Sándor, Tótin Viktória, Vezsdel László*

Korrektúra: *Kordonec Oleksandr, Pusztai-Tárczy Beatrix, Sin Edina, Vrabely Tamás*

Borítóterv: *Molnár D. István*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felelnek: *Orosz Ildikó, Dobos Sándor*

A kötetben található tanulmányokat
a nemzetközi földrajzi konferencia Tudományos Tanácsa lektorálta.

A közölt tanulmányok tartalmáért a szerzők a felelősek.

A kiadvány tartalmát az „Unicheck”
online plágium-ellenőrző program segítségével ellenőriztük.

**A konferenciát és a kiadvány megjelenését
Magyarország kormánya, továbbá a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatta:**

Kiadó és nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.
88 000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: print@rik.com.ua
Felelős vezető: Sztanyisevszkij Jevgen

ISBN 978-617-7868-12-4
ISBN 978-617-7868-14-8 (T. 2)

© A szerzők, 2020
© A szerkesztőbizottság, 2020
© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2020

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ

**СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ**

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 2

ТОВ «РІК-У»

Ужгород

2020

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)
Т– 32

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції *Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями*, яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

Підготовлено Видавничим відділом спільно з кафедрою географії та туризму Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

Редакційна колегія: *Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування: *Олександр Добош*

Верстка: *Вікторія Товтін, Ласло Веждел, Олександр Добош*

Коректура: *Беатрікс Пустой-Гарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врбель*

Обкладинка: *Стефан Молнар Д.*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош” при ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ*

Відповідальні за випуск: *Ільдико Орос, Олександр Добош*

Матеріали видання рецензовані Науковою радою міжнародної наукової географічної конференції.

За зміст опублікованих статей відповідальність несуть автори.

Матеріали збірника були перевірені на наявність збігів і запозичень сервісом «Unicheck».

Проведення конференції та друк видання здійснено за підтримки уряду Угорщини й Інституту національних стратегічних досліджень:

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»
вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: print@rik.com.ua
Генеральний директор: Євген Станішевський

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-14-8 (Т. 2)

© Автори, 2020

© Редакційна колегія, 2020

© Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ, 2020

FERENC RÁKÓCZI II TRANSCARPATHIAN HUNGARIAN
COLLEGE OF HIGHER EDUCATION

**HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,
TENDENCIES AND TRENDS**

International Geographical Conference
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 2

“RIK-U” LLC
Uzhhorod
2020

УДК (UDC): 911.3(4-11)(4-191.2)
T- 32

The two-volume publication contains the speeches submitted for the international geographical conference under the title *Human geographical processes in East Central Europe: problems, tendencies and trends* that was to be held in Berehove, at Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education on 26–27 March 2020, but was postponed due to the quarantine preventive measures introduced as a result of coronavirus epidemic.

Prepared at the Publishing Department of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education in cooperation with the Department of Geography and Tourism

Editorial Board: *Sándor Berghauer, Lóránt Dénes Dávid, Myroslav Dnistrians'kiy, Gyula Fodor, Livia Gergely, Sándor Gönczy, Tibor Izsák, Andriy Motsa, István Molnár D., József Molnár, Tibor Nagy, Natália Oláh, Géza Papp, Enikő Sass, Halyna Shchuka, Attila Tóth, Tímea Vince, Olga Virván*

Technical editing: *Sándor Dobos*

Page proof: *László Vezsdel, Sándor Dobos, Viktória Tótin*

Proof-reading: *Beatrix Puztai-Tárczy, Edina Sin, Oleksandr Kordonec, Tamás Vrabely*

Cover design: *István Molnár D.*

Universal Decimal Classification (UDC): *Apáczai Csere János Library of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing: *Ildikó Orosz, Sándor Dobos*

The research papers of the volume were proofread by the Scientific Council of the international geographical conference.

Authors are responsible for the content of the research papers.

The content of the research papers was checked by Unicheck Plagiarism Checker Service and Plugin.

**The conference and the publication of the research papers
sponsored by the government of Hungary and the Research Institute for National Strategy:**

Publishing and printing: "RIK-U" LLC
Gagarin Street 36, 88 000 Uzhhorod, Ukraine. E-mail: print@rik.com.ua
Responsible manager: Jevgen Stanyisevskiy

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-14-8 (T. 2)

© Authors, 2020

© Editorial Board, 2020

© Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2020

TARTALOM / ЗМІСТ / CONTENT

1. KÖTET / TOM 1 / VOLUME 1

ELŐSZÓ	23
ПЕРЕДМОВА.....	24
PREFACE	25
ПЕРЕДМОВА.....	26
ELŐSZÓ	27
PREFACE	28
<i>Plenáris előadások / Пленарні доповіді / Plenary Presentations</i>	<i>29</i>
Маруняк Є. О.: РЕГІОНАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ ТА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПОШУК БАЛАНСУ	31
Мезенцев К. – Провотар Н.: НЕОДНОЗНАЧНІ ПРИМІСЬКІ ПРОСТОРИ: РОЗШИРЕННЯ ЧИ ЗВУЖЕННЯ ПОВСЯКДЕННИХ ПРАКТИК?	41
Руденко Л. Г. – Дронова О. Л.: ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ І ЗАВДАННЯ ГЕОГРАФІЇ	47
<i>Népesség- és társadalomföldrajz / Географія населення та соціальна географія / Population and Social Geography</i>	<i>53</i>
Bagdi, Róbert: ETHNIC MINORITIES AND THEIR LANGUAGE IN HUNGARIAN COUNTY SEATS – THE CENSUS OF 2011	55
Berki, Márton – Sivadó, Brigitta: SECULARIZATION OR A RELIGIOUS REVIVAL? – RELIGIOSITY IN DUNAÚJVÁROS AND KAZINCBARCIKA DURING AND AFTER SOCIALISM.....	65
Dancs György: DEMOGRÁFIAI HELYZETKÉP ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGON AZ 1831-ES KOLERAJÁRVÁNY IDEJÉN.....	73

<i>Дністрянський М. С.:</i> ОСНОВНІ ЕТАПИ ЗАСЕЛЕННЯ ГИРСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	83
<i>Dusek Tamás:</i> AZ OKOSVÁROSOK KOMPLEX MUTATÓSZÁMAINAK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI.....	91
<i>Egri Zoltán – Uzzoli Annamária:</i> AZ EGÉSZSÉGEGYENLŐTLENSÉGEK NÉHÁNY ÖSSZEFÜGGÉSE A TÁRSADALMI-GAZDASÁGI EGYENLŐTLENSÉGEKKEL MAGYARORSZÁGON.....	99
<i>Fabula, Szabolcs – Ilcsikné Makra, Zsófia – Pál, Viktor – Lados, Gábor – Boros, Lajos:</i> MIGRATION INTENTIONS AND MOTIVES OF HEALTH WORKERS AND MEDICAL STUDENTS – A COUNTRY CASE STUDY FROM HUNGARY	107
<i>Гукалова І. В.:</i> ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ ОСМИСЛЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ	115
<i>Гаврилюк О.:</i> СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ У РАДЯНСЬКОМУ РОЗПОДІЛІ ЖИТЛА – ВІД СТАЛІНІЗМУ ДО РОЗВИНЕНОГО СОЦІАЛІЗМУ. РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛЬОВОЇ РОБОТИ У МІСТІ ДНІПРО [ЕКС ДНІПРОПЕТРОВСЬК], УКРАЇНА	123
<i>Лейберюк О. М.:</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОСТОРОВИХ БАЗ ДАНИХ ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАСЕЛЕННЯ.....	133
<i>Molnár D. István:</i> A KÖZIGAZGATÁSI TÉRFELOSZTÁS VÁLTOZÁSAI KÁRPÁTALJÁN UKRAJNA FÜGGETLENNÉ VÁLÁSÁT KÖVETŐEN.....	139
<i>Molnár József:</i> MÓDSZEREK A NÉPESSÉG ELHELYEZKEDÉSE, ILLETVE A NÉPSŰRŰSÉG TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSÁRA – KÁRPÁTALJA PÉLDÁJÁN.....	147
<i>Obádovics Csilla:</i> NÉPESEDÉSI FOLYAMATOK KÜLÖNBSEGEI A KÁRPÁT-MEDENCE NÉHÁNY ORSZÁGÁBAN	157
<i>Patkós Csaba – Tóth Antal:</i> MAGYAR FIATALOK MIGRÁCIÓJA EMPIRIKUS KUTATÁSOK TÜKRÉBEN	167

Підгрушній Г. П. – Сікорська Л. Б.: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ МІСТ УКРАЇНИ	177
Поливач К. А.: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО КАРКАСУ УКРАЇНИ	185
Пугач С. О. – Мезенцев К. В.: ПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	193
Rigóczki Csaba: A VÁROSI OTTHON-ATTITÚD VIZSGÁLATA	201
Siskáné Szilasi Beáta – Halász Levente: A KELET- ÉS KÖZÉP-EURÓPAI GAZDASÁGI ALAPÚ KIVÁNDORLÁS MINT ÉLETSTRATÉGIA – A SZUBJEKTÍV JÓL-LÉT SZINTJEI KÜLFÖLDÖN.....	211
Tolnai Gábor: KELET-KÖZÉP-EURÓPAI FŐVÁROSOK VÍZPARTI MEGÚJULÁSA BUDAPEST, BELGRÁD ÉS KIJEV PÉLDÁJÁN	221
Tuza Benedek: BELSŐ-ERZSÉBETVÁROS TÁRSADALMI KONFLIKTUSAI	231
Veselicz Adél: A LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK MŰKÖDÉSÉNEK VIZSGÁLATA TERÜLETI EGYENLŐTLENSÉGI INDEXEK SEGÍTSÉGÉVEL.....	241
Вірван О. О.: ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ДЕПУТАТСЬКИХ КОРПУСІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙОНУ	251
<i>Régiók és határok / Regioni та кордони / Regions and Borders.....</i>	257
Bodó, Pál Bence: EXTERNAL DEBT ACCUMULATION IN KYRGYZSTAN.....	259
Cserniczkó István: HOL A HATÁR, AVAGY MEDDIG TART EGY NYELVTERÜLET? EGY DIALEKTUSKONTINUUM ÖNÁLLÓ NYELVEKRE OSZTÁSÁNAK PROBLÉMÁI.....	269
Elekes Tibor – Szilágyi Ferenc: A HABSBERG BIRODALOM TÉRSZERVEZÉSI KÍSÉRLETEI DÉLKELET-ERDÉLYBEN	279

Hajdú Zoltán: TÉRKÖZÖSSÉGI, ÉRDEKKÖZÖSSÉGI, „SORS-KÖZÖSSÉGI” ÁLLAMCSOPORTOK FORMÁLÓDÁSA AZ EURÓPAI UNIÓ KELETI TÉRSÉGÉBEN.....	289
Kozma, Dorottya Edina: COMPOSITE SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDICATORS IN CASE OF 28 EUROPEAN UNION MEMBER STATES.....	299
Кравцова І. В.: ГЕОГРАФІЧНИЙ ФЕНОМЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ	309
Szabó Pál: FOGYASZTÁSFÖLDRAJZI DIMENZIÓK A POSZT-SZOCIALISTA TÉRSÉGBEN	317
Склярська О. І.: ЕЛЕКТОРАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У ПРИКОРДОННИХ ЕТНІЧНО НЕОДНОРІДНИХ РАЙОНАХ УКРАЇНИ.....	327
<i>Nemzeti kisebbségek által lakott térségek társadalmi és gazdasági pozíciói Kelet- és Közép-Európában / Соціальні та економічні позиції регіонів із компактним проживанням національних меншин у Східній та Центральній Європі / Social and Economic Positions of the Regions Inhabited with Ethnic Minorities in Central and Eastern-Europe</i>	335
Körmöczi Gábor: A NÉPI KULTÚRA TÁMOGATÁSPOLITIKÁJÁNAK TERÜLETI ASPEKTUSAI MAGYARORSZÁGON ÉS ROMÁNIÁBAN A CSÓRI SÁNDOR ALAP FINANSZÍROZÁSAINAK TÜKRÉBEN	337
Linc Annamária: A MAGYAR–UKRÁN HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI.....	347
Samu István – Kulcsár László: ÖSSZENŐ, AMI ÖSSZETARTOZIK. A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KAPCSOLATOK REKONSTRUKCIÓJA KÉT IPOLY MENTI FALUBAN A FOLYÓ SZEMKÖZTI OLDALÁN	355
Szalkai Gábor: SZIMBOLIKUS HARCOK A KÁRPÁTOK ÁTJÁRÓIBAN.....	365
Tőzsér Anett: A MAGYAR TURIZMUS KÁRPÁT-MEDENCEI SZINTŰ KITERJESZTÉSÉNEK INDOKOLTSÁGA ÉS LEHETŐSÉGEI.....	373

2. KÖTET / TOM 2 / VOLUME 2

<i>Turizmus / Туризм / Tourism</i>	407
Алієв В. В.: СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	409
Аріон О. В. – Бричук М. С.: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МИС- ЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	415
Чернишова Т. М.: SWOT-АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЧНІ АЛЬ- ТЕРНАТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	425
Elekes Tibor – Kápolnási Zsolt: AZ AGYAGFALVA EMLÉK- HÁZ IDEGENFORGALMI JELENTŐSÉGE, OKTATÁ- SI-NEVELÉSI LEHETŐSÉGEI.....	431
Gyuricza László – Szabó Balázs Attila: A MAGYARORSZÁ- GI SKANZENEK IDEGENFORGALMI SZEMPONTÚ VIZSGÁLATA.....	437
Kalmárné Rimóczi Csilla – Bakos Róbertné: AZ ONLINE KOM- MUNIKÁCIÓ JELENTŐSÉGE AZ UTAZÁSI DÖNTÉ- SEKBEN.....	447
Калмикова І. С. – Меліх О. О. – Меліх Т. Г.: СОЦІАЛЬНО- ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ТА ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ.....	457
Kampó Ildikó: AZ EU-S TURISZTIKAI FEJLESZTÉ- SI PROGRAMOK MEGJELENÉSE KÁRPÁTALJA HEGYVIDÉKI TERÜLETEIN.....	465
Kátay Ákos: A GLOBÁLIS SZÁLLODAVÁLLALATOK TER- JESZKEDÉSI AKTIVITÁSA ÉSZTORSZÁG, LETT- ORSZÁG, LITVÁNIA, BELARUSZ, UKRAJNA ÉS MOLDOVA FŐVÁROSAIBAN.....	475
Kóródi, Márta – Mondok, Anita – Szabó, Attila: THE AWARE- NESS AND ACCEPTANCE OF THE TOURISM BRAND “HEART OF THE HUNGARIAN GREAT PLAIN” AND ITS ATTRACTIONS.....	485
Lontai-Szilágyi Zsuzsanna – Oláh Natália – Tóth Nikoletta Marian- na – Gönczy Sándor: KERESLETELEMZÉS A MAGYAR- ORSZÁGRÓL A KÁRPÁTALJAI BEREGVIDÉKRE ÉRKEZŐ TURISTÁK KÖRÉBEN.....	495

<i>Máltesics Péter – Varjas János: AZ INTERAKTÍV TANULÁS ÖSVÉNYEIN. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GEOPARKOK OKTATÁSI MEGOLDÁSAI.....</i>	505
<i>Машіка Г. В.: АТРАКЦІЯ ЯК ДОМІНУЮЧА СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	515
<i>Mátyás Szabolcs – Tokodi Panna: A TURIZMUSBIZTONSÁG EGYES ÖSSZETEVŐINEK VIZSGÁLATA A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN</i>	523
<i>Меліх О. О. – Калмикова І. С. – Меліх Т. Г.: НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРЕЗ СФЕРУ ТУРИЗМУ</i>	533
<i>Mondok, Anita – Szüle, Picabo Heder: ADULTS-ONLY HOTEL – A POTENTIAL SPECIALIZATION FOR SUCCESS?</i>	539
<i>Осінчук А. С.: ПРАВОВИЙ ДИСКУРС ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	549
<i>Пацюк В. С. – Герасімова С. В.: РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ.....</i>	557
<i>Papp Géza: A KÉZMŰVES TERMÉKEK IRÁNTI KERESLET KÁRPÁTALJA FESZTIVÁLJAIN</i>	565
<i>Sass Enikő – Berghauer Sándor: HELYZETKÉPAZ EGÁNEDE KÁRPÁTALJAI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAM TURIZMUSRA GYAKOROLT HATÁSAIRÓL</i>	575
<i>Sütő László – Baranyi Kinga – Baráz Csaba – Holló Sándor – Homoki Erika – Cs. Nagy Ádám – Gasztonyi Éva: A BÜKK-VIDÉK GEOPARK FÖLDTUDOMÁNYI ÉRTÉKEINEK ÉRTÉKELÉSE</i>	585
<i>Ситник О. І. – Хлевнюк О. Я. – Працьовитий М. М.: НЕПЕВНЕ МАЙБУТНЄ ЧИ ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ВУЗЬКОКОЛІЙКИ</i>	595
<i>Смирнов І. Г.: ВОЄННИЙ ТУРИЗМ: ГЕТЬМАН П. КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ЯК ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛОГІСТ.....</i>	605
<i>Tarpai József: A KÁRPÁTALJAI MAGYAR KÖZÖSSÉG MEGMARADÁSÁT SZOLGÁLÓ KULTURÁLIS ÉS TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK AKTUÁLIS PÉLDÁI</i>	613

Уварова Г. Ш.: ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ГЕОГРАФІЯ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	621
Щука Г. П. – Сокол Т. Г.: МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ТУРИЗМІ: ПОТРЕБИ ТА МОЖЛИВОСТІ	629
<i>Környezeti problémák / Проблеми довкілля / Environmental problems.....</i>	635
Apró Anna: SZEMPONTOK A FÉNYSZENNYEZÉS OKTATÁSÁHOZ A TANTERVI SZABÁLYOZÁS VONATKOZÁSÁBAN	637
Csoma Zoltán – Háger Krisztián – Csoma Zsuzsanna: A VÉRKE CSATORNA ÜLEDÉKÉNEK NEHÉZFÉM-SZENNYEZETTSÉGE	643
Dobó Marianna: A VÁLTOZÁSKEZELÉSI MÓDSZERTAN ALKALMAZÁSÁNAK PROBLEMATIKÁJA A VÉDELMI IGAZGATÁS TÉRSÉGI TERVEZÉSÉBEN	651
Hafenschner, Viktória Priscilla – Jankó, Ferenc: ENVIRONMENTAL CONTROVERSY ON THE GABCIKOVONAGYMAROS WATER DAM, THE DANUBE RIVER. THE ASPECTS OF HUNGARIAN SCIENCE	659
Hardi Tamás – Hegyiné Bolla Katalin: A SZUBURBANIZÁCIÓ KÖRNYEZETÁTALAKÍTÓ SZEREPE A GYŐRI AGGLOMERÁCIÓBAN	667
Гінзула М. Я. – Смілик О. В. – Тесьолкіна Т. С.: АНАЛІТИКА СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ МЕНЕДЖМЕНТУ ВОДНОГО СЕКТОРУ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	675
Ігнатишин В. В. – Іжак Т. Й. – Ігнатишин М. Б.: МОНІТОРИНГ ГЕОДИНАМІЧНОГО СТАНУ ЗАКАРПАТСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОГИНУ	683
Ігнатишин В. В. – Вербицький С. Т. – Ігнатишин А. В.: ГЕОФІЗИЧНІ ПОЛЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ЕКОЛОГІЧНО НЕБЕЗПЕЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ЗАКАРПАТТІ.....	691
Kajati, György – Németh, Mercédesz: THE ROLE OF LOCAL PRODUCTS IN EDUCATION AND THE ERASMUS+ PROGRAM	699

Kályko A. – Bászjuk T. – Cselle D. – Harcsák I.: A POLISSZJAI-ALFÖLD FOLYÓINAK JELENLEGI ÁLLAPOTA ÉS KÖRNYEZETI PROBLÉMÁJA.....	707
Лисовський С. А.: РОЛЬ ГЕОГРАФІЇ У ВПРОВАДЖЕННІ ПРОЦЕДУРИ СЕО ПРИ РОЗРОБЦІ ПЛАНІВ ПРОСТО-РОВОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	713
Solymos Karolina – Csoma Zoltán: AKÁRPÁTALJAI-ALFÖLD TALAJAI FELVEHETŐ MIKROELEM-TARTALMÁNAK ÉS -ELLÁTOTTSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA ELTÉRŐ HATÁSMECCHANIZMUSÚ KIVONÓSZEREKBE.....	723
Vince Tímea – Csoma Zoltán – Molnár D. István – Gönczy Sándor: A FELSZÍNI VIZEK NEHÉZFÉM-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA A NAGYMUZSALYI ARANYBÁNYA MEDDŐINEK KÖRNYEZETÉBEN	731

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

Пацюк В. С. – Герасімова С. В.

Криворізький державний педагогічний університет
viktoria.patsiuk@gmail.com, svhera2198@gmail.com

Abstract

REVITALIZATION OF INDUSTRIAL OBJECTS:
THE CURRENT STATE AND PERSPECTIVES IN UKRAINE

Patsiuk, Viktoriia – Herasimova, Svitlana

The revitalization of abandoned industrial buildings is a fairly common European practice that is just beginning to take hold in Ukraine. In the article the leading European and domestic experience of industrial facilities revitalization and the possibilities of some industrial facilities of Kryvyi Rih to revitalize them have been analyzed.

Keywords: *revitalization, abandoned industrial buildings*

З плином часу міста розвиваються та, відповідно, змінюються. Щось інтенсивно розбудовується, а щось занепадає та перестає користуватись попитом. Таким чином виникає ситуація, що залишаються покинуті та занедбані будівлі. Процес ревіталізації дозволяє реконструювати будівлі та споруди, змінивши при цьому призначення цих споруд. Відроджені заводи та фабрики, наприклад, стають офісними центрами, торгівельно-розважальними комплексами, арт-центрами, культурними осередками. Змінюється сама концепція цих споруд, що дозволяє покращити якість міського середовища.

Питанню вивченню реновації застарілої промислової забудови присвячено чимало робіт закордонних науковців. У США та Європі проекти ревіталізації реалізовувались ще на початку 50-х років ХХ століття. Відповідно увага науковців до цього питання прикута протягом довгого періоду часу й не втрачає актуальності нині.

В Україні цьому питанню поки приділяється недостатньо уваги. Останні дослідження та публікації щодо ревіталізації в Києві або інших містах України зводяться до публікацій окремих дослідників у наукових збірниках, періодичних виданнях, журналах, газетах або через онлайн-видання та соціальні мережі. Роботи щодо цього питання нерідко випускають також представники громадськості та журналісти.

Серед відомих закордонних вчених, що вивчали питання ревіталізації, слід відзначити представників США Бреда Раяна, Річарда М. Маккахея, Дженіфер С. Вей, Дональда Картера, англійських на-

уковців Блейка Дж. Томаса, Кріса Атчісона, іспанського – Рікардо Мендеса, німецького – Маріуса Отто, північнокорейського – Кей Ем По та інших (Броневицький 2015).

Серед українських науковців, що займалися даною проблематикою, варто виділити Броневицького А., Драпиковського О., Іванова І., Савйовського В., Панкєєва А., Челнокова О., Іван-Костецького С., Тютюнника Ю. тощо.

За визначенням А. Броневицького, ревіталізація є комплексом організаційних, технологічних, архітектурних та економічних заходів, направлених на часткову або повну реконструкцію, перебудову промислового об'єкта із подальшою зміною його функціонального призначення (Броневицький 2015).

Необхідність ревіталізації виникає за умови деградації та занепаду ландшафтів, комплексів чи окремих об'єктів, які раніше активно використовувались у промисловості чи побуті. Однак, важливою вимогою до ревіталізації висувається необхідність збереження автентичності даного об'єкта. Тобто якщо це приміщення копру шахти, воно і має зберігати задану йому індустріальну атмосферу.

Ревіталізація є одним з елементів політики розвитку, що спрямований на запобігання процесам деградації урбанізованих районів, кризовим явищам, а також сприяє охороні національної спадщини, розвитку та якісним змінам, що відбуваються шляхом зростання суспільної та економічної активності, покращення середовища проживання із одночасним дотриманням принципів збалансованого розвитку (Мещерякова 2014).

Як основу ревіталізації, зазвичай, обирають приміщення колишніх фабрик, або інших промислових споруд, які вже містять особливі конструкції, дизайн та технічне оснащення, яке може бути в майбутньому використане як елемент інтер'єру, екстер'єру або, взагалі, бути залученим до активного вжитку.

Результати ревіталізації старопромислових об'єктів вражають, оскільки вони, якщо є комерціалізованими, приносять значний прибуток за рахунок своєї автентичності, неповторності та певної екзотичності і, звісно, бренду, який зазвичай формується довкола основної атракції закладу.

Проаналізувавши ряд різноманітних публікацій, можна виділити класифікацію основних типів проектів ревіталізації: 1) створення закладів харчування; 2) створення закладів розміщення (як тимча-

сового, так і постійного); 3) створення освітнього та наукового простору; 4) створення об'єктів дозвілля та відпочинку (в тому числі і активного); 5) створення спортивних об'єктів; 6) створення ділових осередків; 7) поліфункціональні проекти (що поєднують усі або декілька із вищезазначених типів).

Завданнями ревіталізації є: соціалізація простору та створення умов для розвитку міст; покращення стану навколишнього середовища та створення креативних елементів інфраструктури; створення нового простору для дозвілля та відпочинку населення; підвищення туристичного та культурного потенціалу; стимулювання економічного розвитку; охорона індустриальної та архітектурної спадщини; залучення інвестицій тощо.

Практика ревіталізації в європейських країнах набрала вже значних обертів, однак всесвітньо визнаною класикою надання «другого життя» промисловим спорудам є шахта «Цольферайн» в місті Ессен (Німеччина), що є одним із найбільш відвідуваних індустриальних об'єктів ЮНЕСКО. Нині це культурний та творчий центр, де можна відвідати музей «Шлях вугілля», музей Рурського регіону, дизайн-центр Північної Рейн-Вестфалії, музей кераміки «Margaretenhöf», в колишньому коксовому заводі розташована виставка сучасного мистецтва (ERIH).

До успішних прикладів ревіталізації в Європі також можна віднести: музей ABS в Мадриді (Іспанія) на місці старої пивоварні, де було створено сучасний арт-центр з новітніми архітектурними формами; парк на місці металургійного комбінату в Люксембурзі; парк розваг «Wunderland Kalkar», обладнаний на території недобудованої атомної електростанції, яка була збудована у м. Калькар (Німеччина) в 1972 році – даний парк відкритий в 2001 році і включає готельний, гастрономічний комплекс та комплекс дозвілля; ландшафтний парк «Дуйсбург-Норд», що є одним із найбільших у світі (раніше на його місці знаходився металургійний завод Мейдеріх, а нині в колишньому газосховищі знаходиться дайвінг-центр, у колишній електростанції – концертна зала, а в будівлі сталеливарного цеху – кінотеатр під відкритим небом); корабельня Kunststad в Амстердамі (Нідерланди), що перетворена в фестивальний район і є місцем роботи митців і культурних менеджерів (тепер у гавані студії художників і дизайнерів, театральні сцени, звукозаписувальні компанії, кафе, ресторани і навіть скейт-парк) (ERIH); культурна фабрика «Полімер» у Таллінні

(Естонія), яка є мультидисциплінарним арт-центром, що створений у приміщеннях колишньої радянської лялькової фабрики; фабрика «Тшчїні» – мистецько-освітній комплекс, що міститься в будівлі колишньої фабрики у Варшаві (Польща), де виготовляли мармелад та консерви; “Sapnu fabrika” у Ризі (Латвія), що є культурним та комунікативним простором, що створений у будівлі склофабрики, побудованої у 1911 році та багато інших.

Подібна практика починає впроваджуватися в нашій країні лише останніми роками. Першим великим підприємством, яке було ревіталізовано на просторах України, став завод ізоляційних матеріалів у Донецьку, який у 2010 році було трансформовано в Арт-фонд «Ізоляція». Першим проектом, що був реалізований даним фондом, стала виставка "1040 метрів під землею" про життя шахтарів, яку втілював в реальність всесвітньовідомий китайський художник Цай Гоцян, який був художнім директором візуальних та спецефектів Олімпійських ігор у Пекіні. Однак через війну на сході України 2014 року фонд евакуйований до Києва (Пацюк 2018).

Наступний проект, що був реалізований в 2014 році, став арт-завод «Платформа», який розміщується на території колишнього Дарницького шовкового комбінату. Це комплекс, що об’єднує бізнес, фестивалі, коворкінг, мистецтво, IT-сферу, моду, освіту та інші індустрії креативної економіки.

Також у столиці на території колишнього Київського мотоциклетного заводу створено «UNIT.City», що позиціонує себе як перший інноваційний парк в Україні, місце, де створюється екосистема та інфраструктура для розвитку бізнесу в сфері високих технологій і креативних індустрій.

Ще одним відомим прикладом ревіталізації є Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький Арсенал», що розташований у споруді Старого арсеналу – колишньої майстерні для виготовлення, ремонту та зберігання боєприпасів і деталей для гармат.

У Харкові на локації колишнього паровозобудівного заводу, який був заснований в 1985 році, створено арт-завод «Механіка», що являє собою мультифункціональний культурно-творчий простір. Його відродження розпочалося у 2016 році. На майданчику «заводу» регулярно проводяться концерти та фестивалі.

Значні плани щодо ревіталізації промислових об'єктів має місто Львів. Зокрема, «Lem Station» на теренах колишнього трамвайного депо, «!FESTrepublic» на місці колишнього заводу «Галичскло», Фабрика повидла (Пацюк 2018).

На півдні України найбільш вдалим зразком ревіталізації є Урбан-сад у Херсоні, що створений на місці колишнього вентиляційного цеху машинобудівного заводу.

Величезний потенціал щодо ревіталізації промислових об'єктів має місто Кривий Ріг, яке є найпотужнішим промисловим центром України. І хоча в місті нараховується понад 200 різнотипів об'єктів індустріальної спадщини, однак для впровадження ревіталізації в нашому місті є цілий ряд стримуючих факторів: 1) радянська спадщина, як правило, не сприймається як цінність, а більшість індустріальних об'єктів належать саме до радянського періоду; 2) нерозуміння громадянами цінності об'єктів та підходів до їх збереження; 3) низьке зацікавлення інвесторів такими проектами через складність відновлення старих промислових приміщень; 4) занедбаний стан будівель і значна потреба в інвестиціях.

У той же час, за ініціативою громадськості, а саме громадських організацій «Криворізька фундація майбутнього», Агенції розвитку «Урбаністичне місто» при сприянні групи компаній Метінвест 15-16 листопада 2019 року в місті відбувся «Урбаністичний хакатон». Під час цього заходу свій досвід надання другого життя промисловій спадщині презентували керівники проекту «Урбан Сад» із Херсона. Окрім цього, для обговорення було висунуто п'ять об'єктів міста, перспективних для ревіталізації: шахта «Артем-2», приміщення та копер шахти «Вентиляційна-3», приміщення колишнього рудоуправління імені Леніна, закинута теплиця та Бурщицький відвал.

Експертними групами було підготовлено варіанти з ревіталізації цих об'єктів.

Зокрема, щодо ревіталізації теплиці було запропоновано 2 проекти: в межах першого запропоновано створення тематичного комплексу, де пропонується розмістити музей, фотозону, ресторан та реалізовувати тематичну сувенірну продукцію. В межах іншого проекту пропонується вирощувати виноградники та виготовляти із них вино, а також розводити на тих виноградниках слимаків та використовувати їх у кулінарії, оскільки основним концептом цього проекту є створення ресторану французької кухні.

На місці приміщення колишнього рудоуправління імені Леніна, було запропоновано створення молодіжного центру, на даху якого заплановане створення обсерваторії із зоною релаксу, а чотири поверхи зробити тематичними, де будуть кімнати роботи та відпочинку, арт-хаб, хостел, багатофункціональний центр, тематичний музей із залученням рухомих та інтерактивних елементів, виставкові зали тощо. Іншим варіантом було створення на базі даного приміщення соціального центру «InTerни». Завданням цього центру є допомога найбільш ураженим категоріям населення – літнім людям та людям (в першу чергу дітям) із особливими потребами, де їм пропонуватиметься допомога спеціалістів та тимчасовий або навіть цілодобовий догляд.

На території шахти «Вентиляційна-3» зберігся комплекс будівель, що сполучаються відвідними стволами діаметром 2м та невеликий металевий копер. На базі цього об'єкту було запропоновано створення центру активного дозвілля «StreetTown», основною метою функціонування якого є забезпечення активного дозвілля дітей та молоді міста. В будівлях пропонується розмістити наступні локації: адміністративна зона, фуд-зона, санітарна зона, критий скейт-парк, батут, танцювальні майданчики. У шахтних стволах пропонується розмістити локації спелеопідготовки. На стіні однієї з будівель запропоновано розмістити скеледром. Поблизу будівель створити невеликий паркінг, скейт-парк, майданчик для велосипедистів та фонтан із залізними рибками як символ залізрудного басейну.

Наступний об'єкт – Бурщицький відвал є однією з кращих панорамних точок міста. Тут запропоновано створення ландшафтно-індустріального парку «Otval». Особливістю цього проекту є зонування території на декілька блоків: 1) спортивний – оскільки поряд знаходиться річка Інгулець, тут планується обладнання зони катання на водних транспортних засобах, а також відведення зони для дьорту та мототраси; 2) рекреаційний – на схилах відвалу планується прокласти екостежки; 3) інфраструктурний – тут планується облаштування під'їздів та парковки, виділення території під кемпінгове містечко, а також створення фуд- та пікнік-зони; 4) анімаційний - на вершині відвалу планується створити напис «Кривий Ріг», поряд організувати парк тематичних габіонів, а також провести канатну дорогу через річку Інгулець на сусідній відвал. При проведенні фестивалів та різноманітних івентів тут можна створювати тематичні галограми.

Однак найбільш перспективною для ревіталізації є територія шахти «Артем-2». Цей об'єкт має високий рівень збереженості, розташований у досить зручному місці (неподалік від головних транспортних магістралей міста), має зручний під'їзд та територію для паркування. Фішкою об'єкту є нахилений ствол шахти протяжністю 800 м. Тут запропоноване створення мультифункціонального парку індустріальної культури (ПІК) «Шахта». Основною атракцією об'єкту повинен стати саме нахилений ствол, яким відбуватиметься спуск до шахти, на стінах стволу запропоновано створити історичну гравюру розвитку металургії у місті. У приміщенні законсервованої шахти запропоновано створити музей гірничотехнічного обладнання. Інші приміщення можна віднести під невеликі лабораторії та майстерні із майстер-класами, де відвідувачам пропонуватиметься зробити власний сувенір. На довколишній території запропоновано створити скансен гірничої техніки, а також спортивний сектор із наявними майданчиками, кортами, стіною для скелелазіння тощо. Загальний дизайн планується у сіро-червоних тематичних кольорах як збереження бренду та автентичності території.

Окрім цього, в Кривому Розі значні перспективи для ревіталізації має копер шахти «Гігант-Глибока», з якого відкривається чудова панорама міста, шахта «Победа», завод «Констар» тощо. Деякі з об'єктів індустріальної спадщини вже нині використовуються в стихійній рекреації, як-то: затоплені Октябрський та Карачунівський гранітні кар'єри, де окрім звичайного купання періодично практикується дайвінг, а також ландшафтний заказник «Візерка», що створений на базі 3 відпрацьованих залізрудних кар'єрів. На території кожного з цих об'єктів можна створити ландшафтно-індустріальні паркові зони, розширивши діапазон можливих напрямів відпочинку та надання послуг.

Стимулювання ревіталізації у Кривому Розі стане ще одним кроком до просування міста як інноваційної туристичної дестинації на принципово новий європейський рівень. Створення тематичних пізнавально-розважальних закладів у межах об'єктів, які ще кілька десятиріч тому активно експлуатувались із промисловою метою, дозволить додатково закріпити туристичний бренд міста на новому рівні та залучити до активного використання території, які нині «простоюють». До того ж наявність креативних ревіталізованих об'єктів стимулюватиме притік іноземних інвестицій до міста. Тож, варто

консолідувати зусилля містобудівників, архітекторів, дизайнерів, географів та інших задля впровадження провідних світових урбаністичних трендів як в Кривому Розі, так і в Україні. Це дасть друге життя колишнім промисловим об'єктам, а вони, в свою чергу, стануть атрактивними локаціями для майбутніх туристів.

Література

- Броневицький С.П. 2016: Особливості організації будівельного виробництва під час ревіталізації промислових будівель та споруд // Будівельне виробництво. №60. С. 43–47.
- Броневицький С.П. Ревіталізація промислових будівель Києва International Scientific Journal "Internauka". URL: <http://www.inter-nauka.com/>
- Мещерякова О.М. 2014: Ревіталізація урбанізованих територій // Scientific researches and their practical application. Modern state and ways of development.
- Пацюк В.С. 2018: Ревіталізовані промислові підприємства України як туристичні локації // Розвиток промисловості та суспільства. Матеріали міжнародної науково-технічної конференції. Кривий Ріг, Т. 2. С.76–77.
- European route of industrial heritage (ERIH). URL: <http://www.erih.net/>

Т– 32 Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями. Збірник наукових робіт Міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», Берегове, 26–27 березня 2020 року. Том 2 / Редакційна колегія: Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. – 356 с. (угорською, українською та англійською мовою)

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-14-8 (Т. 2)

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)

Наукове видання

СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 2

2020 р.

Редакційна колегія:

*Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський,
Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца,
Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп,
Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування:

Олександр Добош

Верстка:

Вікторія Товтін, Ласло Веждел, Олександр Добош

Коректура:

Беатрікс Пустой-Тарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врabelь

Обкладинка:

Стефан Молнар Д.

Відповідальні за випуск:

Льдіко Орос, Олександр Добош

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: print@rik.com.ua

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року*

Підписано до друку 28.07.2020. Шрифт «Times New Roman».
Папір офсетний, щільністю 80 г/м². Ум. друк. арк. 28,7. Формат 70x100/16.
Замовл. №1861/2. Тираж 300.